

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Кафедра педагогіки дошкільної та початкової
освіти

Добош О.М.

**ІНСПЕКТУВАННЯ
УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В СИСТЕМІ ОСВІТИ**

Методичні рекомендації до вивчення курсу

**для студентів спеціальності 011 «Освітні,
педагогічні науки» ОС «магістр»
денної та заочної форми навчання**

Мукачево
МДУ 2020

УДК 37.014.61:005.3(072)(075.8)

*Розглянуто та рекомендовано до друку науково-методичною
радою Мукачівського державного університету
протокол № __ від __ березня 2020 р.*

*Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри педагогіки
дошкільної та початкової освіти
протокол № 9 від 18 лютого 2020 р.*

Рецензент

Кобаль В.І.- проректор з науково-педагогічної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент МДУ

Д55

Добош О.М. Інспектування управлінської діяльності в системі освіти: методичні рекомендації до вивчення курсу для студентів спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» освітнього ступеня «Магістр» / О.М.Добош - Мукачево: МДУ, 2020. – 38 с.(1,64 д.а.)

У методичних рекомендаціях представлено матеріали до вивчення курсу «Інспектування управлінської діяльності в системі освіти» для студентів спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» ОС магістр.

Зміст видання розрахований для викладачів, аспірантів та студентів педагогічних спеціальностей закладів вищої освіти різних рівнів акредитації.

© МДУ
© Добош О.М., 2020

ЗМІСТ

Вступ	4
Навчально-методичний комплекс дисципліни «Інспектування управлінської діяльності в системі освіти»	9
Теми і плани лекційних занять	9
Методичні рекомендації до проведення практичних занять	19
Теми рефератів	27
Орієнтовні варіанти модульної контрольної роботи	28
Перелік питань, що виносяться на підсумковий контроль	30
Список використаної та рекомендованої літератури	33

ВСТУП

Сучасні політичні та соціально-економічні перетворення в Україні ставлять нові завдання перед системою освіти. Саме тому наша держава визначила нову стратегію реформування освіти, яка спрямована на забезпечення державних гарантій рівного доступу до якісної освіти на різних етапах навчання та організацію науково-аналітичного супроводу всіх управлінських рішень. Реформи, що відбуваються в освіті, висувають високі професійні та моральні вимоги до керівників закладів і установ освіти. Одним з важливих аспектів підвищення якості управління в системі освіти є системне об'єктивне оцінювання управлінської діяльності

Створення ефективної системи управління в значній мірі залежить від того, наскільки дієво, оперативно і об'єктивно реалізуються функції нагляду (контролю) якості освітньої діяльності і якості освіти, посилення його впливу на підготовку проектів управлінських рішень та нормативно-правових документів.

Правильно побудована система нагляду (контролю) є надійним джерелом інформації про досягнення суб'єктами освітньої діяльності поставленої мети, виявлення відхилень, недоліків і причин їх виникнення як для органів управління освітою, так і громадськості. При переході від адміністративно-командної системи управління до системи державно-громадського управління освітою, державний нагляд (контроль) повинен трансформуватись. Оновлена система нагляду (контролю) повинна стати одним із основних інструментів модернізації освіти.

- Підготовка фахівців – керівників в закладах освіти здійснюється на педагогічному факультеті університету. Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і

торгівлі України від 4 березня 2016 року № 394), магістр має право обіймати такі посади: Керівники підрозділів у сфері освіти та виробничого навчання; Директор (ректор, начальник) вищого навчального закладу (технікуму, коледжу, інституту, академії, університету і т. ін.); Директор (начальник) професійного навчально-виховного закладу (професійно-технічного училища, професійного училища і т. ін.); Директор курсів підвищення кваліфікації; Директор позашкільного закладу; Директор дошкільного виховного закладу; Директор навчально-виробничого комбінату; Директор навчально-курсowego комбінату; Директор навчального (навчально-тренувального) центру; Директор школи (вищої спортивної майстерності, спеціалізованої дитячо-юнацької, спортивно-технічної і т. ін.); Начальник училища; Начальник навчального (навчально-тренувального) центру і т.д.

В системі цієї професійної підготовки важливе місце займає дисципліна «Інспектування управлінської діяльності в системі освіти». Дисципліна «Інспектування управлінської діяльності в системі освіти» є вибірковою для студентів спеціальності «Освітні, педагогічні науки» освітнього ступеня «магістр».

Мета дисципліни: ознайомлення студентів з особливостями інспекційної діяльності в системі освіти в Україні, озброєння кожного випускника комплексом сучасних знань, умінь і навичок, формування у нього професійних компетенцій, які б дозволили йому після закінчення навчання швидко адаптуватися в закладі чи відділі освіти, уміло застосовувати одержані знання.

Міждисциплінарні зв'язки: «Інспектування управлінської діяльності в системі освіти» має міждисциплінарний характер з дисциплінами «Управління методичною роботою в закладі освіти», «Маркетинг на ринку освітніх послуг», «Моніторинг якості освіти» та ін.

Основними завданнями дисципліни є:

- озброєння студентів знаннями, уміннями, навичками в галузі інспектування управлінської діяльності в системі освіти;
- вивчення поняття, порядку проведення інституційного аудиту;
- ознайомлення з напрямками оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти
- вивчення міжнародного досвіду здійснення державного контролю у сфері освіти;
- вивчення методів і прийомів інспектування в системі освіти; стилів керівництва інспектора;
- формування професійної майстерності, організаційно-педагогічних умінь;
- оволодіння навичками самостійної роботи з Державними документами та підзаконними актами, науковою та методичною літературою;
- розвиток здібностей використовувати отримані знання і уміння в практиці інспектування управлінської діяльності в системі освіти.

Предметні результати навчання:

Працюючи над вивченням курсу, студент має засвоїти наступні **знання**:

- нормативно-правову базу для здійснення державного контролю у сфері освіти;
- основні напрямки управлінської діяльності керівника закладу освіти;
- вимоги до особистості інспектора, його права та обов'язки інспектора в системі освіти. Зміст роботи інспектора, методи та прийоми, які він використовує в роботі. Мета та завдання інспектування закладів освіти. Принципи інспектування. Види інспектування. Методи інспектування. Підготовка до інспектування. Підведення підсумків перевірки. Вимоги до оформлення документів

- - основні завдання інституційного аудиту;
  - нормативно-правові документи, що регламентують діяльність закладів освіти;
  - установлювати залежність між стилем керівництва і соціально-психологічним кліматом у колективі
- оволодіти **уміннями**:
- вивчати і накопичувати професійно-педагогічний досвід у сфері інспектування/ контролю в системі освіти;
  - здійснювати інспектування управлінської діяльності в системі освіти;
  - підводити підсумки перевірки;
  - здійснювати правильне оформлення документів за результатами перевірки;
  - постійно підвищувати свою педагогічну культуру; використовувати досягнення педагогічної науки і практики у власній діяльності.

Компетентності загальні(КЗ)

КЗ-1 - здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Виявляти національну й особистісну гідність, громадянську свідомість та активність, дбати про розвиток і функціонування громадянського суспільства; мати і обстоювати власну громадянську позицію незалежно від впливу політичних партій і різних конфесій.

КЗ-2 здійснювати професійну діяльність за принципами толерантності, безоціночності іншої особистості; вирішувати конфліктні ситуації і надавати підтримку в нових, проблемних і кризових ситуаціях;

КЗ-3 - здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Мати потребу вдосконалювати і розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень; самостійно набувати і використовувати нові знання і уміння.

КЗ-4 - здатність генерувати нові ідеї. Бути готовим проявляти ініціативу і приймати доцільні та відповідальні

рішення в проблемних ситуаціях; діяти в нестандартних ситуаціях і нести соціальну й етичну відповідальність за прийняті рішення.

КЗ-6 - володіти практичними способами пошуку наукової і професійної інформації з використанням сучасних комп'ютерних засобів, хмарних технологій, баз даних і знань.

Компетентності спеціальні (фахові) (КС)

КС-6. Здатність до співпраці з різними категоріями фахівців. Вміти ефективно взаємодіяти з працівниками освітнього закладу, органами управління і самоврядування; налагоджувати професійну комунікацію;

КС-9. Готовність до реалізації заходів щодо розвитку мережі освітніх закладів у районі (місті). Здатність аналізувати соціальний та економічний стан району (міста), вивчати запит населення щодо послуг освіти, сприяти вдосконаленню мережі освітніх закладів. Встановлювати критерії, за якими організація визначає подальший напрямки розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

КС-11. Здатність до здійснення контролю за діяльністю освітніх закладів, проведення атестації. На основі знань нормативно-правового регулювання та завдань, принципів, процедури атестаційної експертизи, критеріїв оцінювання здійснювати державний контроль за діяльністю освітніх закладів.

КС-15. Здатність до професійного самовдосконалення: професійна самоосвіта, особистісне зростання, проектування подальших особистих освітньо-професійних траєкторій, ефективний самоменеджмент, навички формування та демонстрації лідерських якостей.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
ДИСЦИПЛІНИ
ІНСПЕКТУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В СИСТЕМІ ОСВІТИ

ТЕМИ І ПЛАНИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Система освіти в Україні.

Основні засади управління освітою. Завдання управління освітою: забезпечення реалізації державної політики в системі освіти; визначення перспектив і напрямків розвитку освіти; розробка нормативно-правової бази щодо функціонування та розвитку ЗО Органи управління освітою. Повноваження органів управління освітою. Міністерств освіти України. Управління (відділи) освіти, їх повноваження. Шляхи демократизації управління освітніми закладами. Самоврядування в системі освіти.

Основні поняття:

процес управління, реалізація управління, органи управління, принципи, методи, функції управління, завдання курсу

Рекомендована література: ФВ (18)

1.Опрацювати рекомендовану літературу та виписати принципи побудови системи освіти і їх коротку характеристику.

2. Здійснити порівняльний аналіз систем освіти в Україні та за кордоном.

3.Розпочати ведення тлумачного словничка для власного користування.

Тема 2. Особливості управлінської діяльності в системі освіти

Проблема управлінської діяльності в дослідженнях вчених. Поняття «управління». Особливості управлінської діяльності. Закономірності та принципи управління. Функції управлінської діяльності

Основні поняття:

процес управління, принципи управління, управлінська діяльність, функції.

Рекомендована література: Основна (1;8;9;22;23)

1.3 рекомендованої літератури законспектувати тлумачення і поняття «управління».

2.У тлумачний словничок для власного користування виписати нові терміни.

Тема 3. Інспектор в системі освіти. Контроль як функція управління (2 год.)

Стилі керівництва у роботі інспектора. Вимоги до особистості інспектора. Права та обов'язки інспектора в системі освіти. Зміст роботи інспектора, методи та прийоми, які він використовує в роботі. Мета та завдання інспектування закладів освіти. Принципи інспектування. Види інспектування. Методи інспектування. Підготовка до інспектування. Підведення підсумків перевірки. Вимоги до оформлення документів.

Основні поняття: Види інспекційного контролю, моніторинг, аудит, планові перевірки, якості інспектора, права, обов'язки, методи роботи, стилі керівництва, оперативні перевірки, інспекційний контроль, терміни інспектування, результати інспектування

Рекомендована література: *Основна* (7; 13; 18)

Національна доктрина розвитку освіти // Освіта України. – 2002. - № 33. – 23 квітня; // Дошкільне виховання. – 2002. - № 7. – С. 4-9

Додаткова БФ(4;17)

Тема 4. Історико-правові аспекти становлення та розвитку інспектування освітніх установ в Україні

Аналіз історичних етапів становлення інспектування закладів освіти в Україні. Виділення періодів у процесі її історичного розвитку

- 1.Опрацювати лекційний матеріал
2. У тлумачній словничок для власного користування виписати незнайомі терміни.

Рекомендована література

1. Сірополко С. Історія освіти в Україні. – Київ, 2001. – 912 с.
- 2.Єрмаков М. Методи об'єктивного інспектування школи / М. Єрмаков // Рад. шк. – 1930. – № 7–8. – С. 75–80.
- 3.Алферов Ю.С. Школьное инспектирование за рубежом: традиции и новые тенденции / [Алферов Ю.С., Курдюмова И.М., Лысова Е.Б., Торопов Д.А.] ; под ред. Ю.С. Алферова и И.М. Курдюмовой. – М., 2001.

Основні поняття:

інспекційна діяльність, інспектор, управління навчальним закладом, періоди розвитку інспекційної діяльності в Україні

Тема 5. Комплексна перевірка закладу дошкільної освіти.

Загальна характеристика закладу дошкільної освіти (далі - ЗДО). Нормативно-правові підстави для впровадження діяльності з надання освітніх послуг у сфері дошкільної освіти. Загальний стан укомплектованості ЗДО дітьми та працівниками. Загальна характеристика приміщення ЗДО.

Формування дитячого контингенту. Організація роботи щодо охоплення дітей дошкільною освітою. Комплектування груп ЗДО.

Дотримання вимог Базового компонента дошкільної освіти. Організація навчально-виховної, навчально-методичної роботи і наукової роботи* (для ЗДО, які мають статус експериментального). Стан організації навчально-виховного процесу: Стан планування змісту дошкільної освіти. Стан організації навчально-виховного процесу; Організація навчально-методичної, науково-дослідницької та експериментальної роботи: Стан навчально-методичної роботи.

Стан методичної, науково-дослідницької та експериментальної роботи*;

Якість надання дошкільної освіти. Наступність у роботі дошкільного та загальноосвітнього навчального закладу.

Ефективність використання кадрового потенціалу. Стан забезпечення кадрами, необхідними для реалізації змісту дошкільної освіти. Забезпечення умов для підвищення кваліфікації педагогічних працівників, стан атестації педагогічних працівників.

Забезпечення розвитку та ефективність використання матеріально-технічної та навчально-методичної бази. Стан та ефективність використання матеріально-технічної та навчально-методичної бази. Фінансове забезпечення діяльності ДНЗ (потребує включення до складу комісії відповідних фахівців).

Соціальний захист, збереження та зміцнення здоров'я дітей. Охорона праці і безпека життєдіяльності учасників навчально-виховного процесу. Забезпечення соціального захисту, підтримки дітей дошкільного віку. Стан фізкультурно-оздоровчої роботи з дітьми. Організація медичного обслуговування дітей. Організація харчування дітей. Організація роботи з профілактики дитячого травматизму, охорони життя, безпеки життєдіяльності дітей. Організація роботи з охорони праці, техніки безпеки, пожежної безпеки.

Управління дошкільним навчальним закладом. Стан керівництва ЗДО. Діяльність педагогічної ради. Формування органів громадського самоврядування ЗДО. Стан ведення ділової документації. Взаємодія в роботі ЗДО, сім'ї та громадськості. Суспільний рейтинг ЗДО (за результатами освітньої діяльності, за відгуками батьків, громадськості, інших навчальних закладів). Стан роботи щодо усунення порушень вимог законодавства і недоліків у роботі, виявлених під час попереднього заходу державного контролю (атестації, державного інспектування).

1. На основі опрацьованої рекомендованої літератури та матеріалів лекції скласти пам'ятку щодо перевірки закладу дошкільної освіти.

2.Познайомитись з діяльністю завідувачої та методиста та проаналізувати відповідність її нормативним документам.

3.У тлумачний словничок для власного користування внести нові терміни.

Рекомендована література Основна БФ(4)

ФВ (1;24;25)

[1, Типова програма комплексної перевірки дошкільного навчального закладу]

Основні поняття:

ЗДО, якість надання дошкільної освіти, освітні послуги.

Тема 6. Перевірки стану роботи органів управління освітою щодо забезпечення державного контролю за діяльністю загальноосвітніх навчальних закладів.

Організаційна робота місцевих органів управління освітою щодо забезпечення державного контролю за діяльністю навчальних закладів. Нормативно-правові підстави для здійснення державного контролю в освітній системі області (району, міста). Стан планування заходів державного контролю. Організація та проведення заходів державного контролю Стан організації та проведення атестації дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів. Стан організації та проведення комплексних, тематичних та інших перевірок. Оформлення та оприлюднення результатів державного контролю. Результативність державного контролю. Стан виконання навчальними закладами рекомендацій і пропозицій, наданих у ході (за результатами) державного контролю. Контроль за усуненням навчальним закладом порушень і недоліків, виявлених при здійсненні державного контролю. Нормативно-правові підстави для здійснення державного контролю в освітній системі.

1. Опрацювати посадові інструкції спеціалістів управління освіти.

3. Познайомитись з діяльністю спеціаліста управління освіти та проаналізувати відповідність її нормативним документам.

4. У тлумачний словничок для власного користування внести нові терміни.

Рекомендована література: Основна БФ(4;17;24)
ФВ (2;9; 13)

Основні поняття:

Державний контроль, органи управління освітою.

Тема 7. Інспектування закладів вищої освіти за напрямом: «Якість підготовки студентів закладами вищої освіти».

Загальна характеристика навчального закладу, стан дотримання положень Конституції України, законів України, інших нормативно-правових актів з питань освіти.

Оцінка якості рівня підготовленості студентів з нормативних дисциплін соціально-гуманітарного та фундаментального циклу.

Керівна вертикаль. Контроль за якістю організації та проведення навчального процесу. Кадрове забезпечення навчального процесу з дисциплін, які вибрані для контролю.

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчального процесу (дисциплін, які вибрано для контролю якості)

Забезпечення розвитку та ефективність використання матеріально-технічної бази

1. Познайомитись з управлінською діяльністю ректорату щодо забезпечення якості підготовки студентів у ЗВО та проаналізувати відповідність її нормативним документам.

5. У тлумачний словничок для власного користування внести нові терміни.

Рекомендована література:

Програма інспектування вищих навчальних закладів за напрямом: «Якість підготовки студентів вищими навчальними закладами»/Затверджено наказом Державної інспекції навчальних закладів України від «04» липня 2012 р. № 28-а

Основні поняття:

Навчальний заклад, кадрове забезпечення, якість освітнього процесу, контроль.

Тема 8. Державна служба якості освіти України.

Нормативно-правові акти, що регламентують діяльність державної служби якості освіти України. Структура Державної служби якості освіти України. Діяльність Державної служби якості освіти країни.

1.Опрацювати рекомендовані джерела.

2.У тлумачний словничок для власного користування внести нові терміни.

Нормативні документи.

Закон України Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності ;

[Закон України Про ліцензування видів господарської діяльності;](#)

[Закон України Про захист персональних даних ;](#)

[ПОЛОЖЕННЯ про Державну службу якості освіти України ;](#)

[Постанова КМУ Про утворення територіальних органів Державної служби якості освіти;](#)

Постанова КМУ Про затвердження Порядку державного інспектування навчальних закладів ;

[ПОСТАНОВА КМУ Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади ;](#)

Наказ МОН Про координацію заходів щодо здійснення державного нагляду (контролю) за діяльністю навчальних закладів

Основні поняття: ДСЯО, структура, нормативно-правові акти.

Тема 9. Здійснення нагляду (контролю) суб'єктів освітньої діяльності (суб'єктів господарювання, що провадять освітню діяльність) у системах дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти

Управління освітою. Система нагляду (контролю) суб'єктів освітньої діяльності (суб'єктів господарювання, що провадять освітню діяльність) в системах дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти.

Основні функції органів контролю. Система забезпечення якості освіти. Основні заходи нагляду (контролю).

Аналітичний огляд міжнародного досвіду здійснення державного контролю у сфері освіти.

1.Опрацювати нормативно-правові документи здійснення нагляду (контролю).

2.Законспектувати основні положення.

3. Опрацювати статті у фахових журналах, інтернет-джерела щодо міжнародного досвіду здійснення державного контролю у сфері освіти

Рекомендована література:

Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»

1. Гудошник Ю. Бельгія: три підходи до шкільного аудиту. URL: <http://nus.org.ua/articles/belgiya-try-pidhody-doshkilnogo-audytu/> (дата звернення: 29.08.2018).

2. Гудошник Ю. Закордонний досвід шкільного аудиту: Литва. URL: <http://nus.org.ua/articles/mizhnarodnyj-dosvid-shkilnogo-audytu-lytva/> (дата звернення: 29.08.2018).

3. Гудошник Ю. Закордонний досвід шкільного аудиту: Чехія. URL: <http://nus.org.ua/articles/zakordonnyj-dosvid-shkilnogo-audytu-chehiya/> (дата звернення: 29.08.2018).

4. Гудошник Ю. Навчання по-норвезьки: як відкритість і довіра роблять школу якісною. URL: <http://nus.org.ua/articles/navchannya-po-norvezky-yak-vidkrytist-i-dovira-roblyatshkolu-yakisnoyu/> (дата звернення: 29.08.2018).

5. Франсен Г. Навчання і підтримка інспекторів — практика Нідерландів. URL: <http://dinz.gov.ua/index.php/uk-ua/> (дата звернення: 29.08.2018).

6. Чеська шкільна інспекція. Законодавче закріплення, структура, основні напрямки діяльності, повноваження. URL: <http://dinz.gov.ua/index.php/uk-ua/> (дата звернення: 29.08.2018 р.).

7. Юргайтис В., Тумловская Е. Оценивание деятельности школ. Опыт Литвы. URL: <http://dinz.gov.ua/index.php/uk-ua/> (дата звернення: 29.08.2018).

Основні поняття: державний контроль, система забезпечення якості контролю, нагляд(контроль).

Тема 10. Інституційний аудит.

Порядок проведення інституційного аудиту. Напрями оцінювання. Критерії оцінювання.

1.Опрацювати нормативно-правові документи порядку проведення інституційного аудиту

2.Законспектувати основні положення.

3. Опрацювати статті у фахових журналах, інтернет-джерела впровадження інституційного аудиту в практику роботи

Рекомендована література:

Б (2)

1. Державна служба якості освіти України пропонує для громадського обговорення проект наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти» до 15.07.2018 р. URL: <http://www.dinz.gov.ua/index.php/uk-ua/>

ua/konsultatsii-z-hromadskistiu/ hromadske-obhovorennia/514-derzhavna-sluzhbaikosti-osvity-ukrainy-proponuie-dlia-hromadskohoobhovorennia-proekt-nakazu-ministerstva-osvityi-nauky-ukrainy-pro-zatverdzhennia-oriadkuprovedennia-institutsiinoho-audytu-zakladiv-zahalnoiserednoi-osvity-do-15-07-2018 (дата звернення: 19.08.2018).

2. Наказ МОН України від 30.01.2015 р. № 67 «Про затвердження Порядку державної атестації дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0173-15> (дата звернення: 19.08.2018).

Основні поняття:

Планування, розробка планів, робоча група, питання аудиту

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема: Система освіти в Україні

Питання для обговорення

Основні засади управління освітою. Завдання управління освітою: забезпечення реалізації державної політики в системі освіти; визначення перспектив і напрямків розвитку освіти; розробка нормативно-правової бази щодо функціонування та розвитку ЗО Органи управління освітою. Повноваження органів управління освітою. Міністерств освіти України. Управління (відділи) освіти, їх повноваження. Шляхи демократизації управління освітніми закладами. Самоврядування в системі освіти.

Література.

ФВ (18)

Методичні рекомендації до проведення практичного заняття

Готуючись до практичного заняття, студентам варто виділити основні засади управління освітою. З'ясувати завдання органів управління освітою. Охарактеризувати державні органи управління в системі освіти. Розглянути повноваження Міністерства освіти і науки України в системі освіти; органи управління освітою, підпорядковані обласним, міським, районним державним адміністраціям та органами місцевого самоврядування, їх повноваження; органи громадського самоврядування в освіті.

Проаналзувати організацію роботи органів управління в системі освіти. Розглянути структуру районного, міського (Головного) управління освіти: начальник, заступники начальника, відділи дошкільної освіти, загальної середньої освіти, виховної роботи, інші підрозділи управління освіти. Виявити основні функції структурних підрозділів управління

освіти. Вивчити регіональні програми розвитку освіти, їх реалізація.

Тема: Управлінська діяльність керівника. Вимоги до сучасного керівника закладу освіти

Питання для обговорення

Роль та функції адміністратора в системі освіти. Вимоги до характерологічних особистих, професійних рис керівника. Типи керівників. Особливості професійної підготовки керівника освіти.

Практичне завдання:

Опрацювати наукові статті щодо проблеми управлінської діяльності в дослідженнях вчених.

Література

Основна (1;8;9;22;23)

Методичні рекомендації до проведення практичного заняття

У процесі підготовки до практичного заняття доцільно повторити теоретичні поняття теми.

В ході проведення заняття, на підставі рекомендованої літератури, студенти розкривають основні аспекти теоретичних питань, характеризують основні поняття теми та обґрунтовують проблему за допомогою запитань:

Схарактеризуйте концептуальні здібності керівника. Схарактеризуйте комунікативні здібності керівника. Схарактеризуйте технічні здібності керівника. Поясніть особливості моделі «керівник-господарник». Поясніть особливості моделі «керівник-дослідник». Поясніть особливості моделі «керівник-педагог». Поясніть особливості моделі «керівник-менеджер». Схарактеризуйте соціальні вимоги до керівника. Схарактеризуйте моральні вимоги до керівника. Схарактеризуйте комунікативні вимоги до керівника. Схарактеризуйте ділові вимоги до керівника. Самоменеджмент як умова ефективності керівника

Тема: Інспектор в системі освіти

Питання для обговорення.

1. Стиль роботи в діяльності інспектора. Вимоги до особистості інспектора.

2. Права та обов'язки інспектора.

3. Зміст роботи інспектора, методи і прийоми в роботі.

4. Види інспекційного контролю.

5. Вимоги до узагальнення результатів контролю.

Завдання.

1. Скласти професіограму на тему «Яким я уявляю собі інспектора».

2. Проаналізувати річний план роботи інспектора

3. Проаналізувати акти фронтальної та тематичної перевірки закладів дошкільної освіти.

4. Дати оцінку конспектів занять, розроблених вихователями ЗДО (тема. Програмовий зміст. Методичний матеріал до теми, діяльність вихователя та дітей).

Література.

Основна (7; 13; 18);

Національна доктрина розвитку освіти // Освіта України. – 2002. - № 33. – 23 квітня; // Дошкільне виховання. – 2002. - № 7. – С. 4-9.

Додаткова БФ(4;17)

Методичні рекомендації до проведення практичного заняття

У процесі підготовки до практичного заняття доцільно повторити теоретичні поняття теми.

В ході проведення заняття, на підставі рекомендованої літератури, студенти розкривають основні аспекти теоретичних питань, характеризують основні поняття теми та обґрунтовують проблему їх взаємозв'язку та взаємозалежності та виконують практичне завдання.

Тема: Комплексна перевірка закладу дошкільної освіти
Питання для обговорення

1. Загальна характеристика закладу дошкільної освіти.
Формування дитячого контингенту.

2. Стан організації навчально-виховного процесу. Якість надання дошкільної освіти. Ефективність використання кадрового потенціалу.

3. Організація медичного обслуговування дітей. Організація харчування дітей. Організація роботи з профілактики дитячого травматизму, охорони життя, безпеки життєдіяльності дітей. Організація роботи з охорони праці, техніки безпеки, пожежної безпеки.

4. Управління дошкільним навчальним закладом.

Практичне завдання:

1. Практична робота студентів з планами роботи ЗДО на навчальний рік (форма організації роботи студентів – підгрупова). На основі аналізу плану – визначити тип дошкільного навчального закладу та пріоритетний напрямок його роботи.

2. Вправління студентів в складанні пам'яток контролю за різними видами діяльності.

Література.

Основна БФ(4)

ФВ (1;24;25)

Методичні рекомендації до проведення практичного заняття

Готуючись до практичного заняття, студентам варто розглянути державні документи та підзаконні акти про здійснення контролю в закладі дошкільної освіти. Схарактеризувати види контролю в ЗДО. Проаналізувати методи контролю. Обґрунтувати можливості відображення результатів контролю в ЗДО. Розглянути річний план освітньо-

виховної роботи ЗДО (аналіз роботи за минулий рік, завдання на новий рік та оздоровчий період, методична робота з кадрами, організаційно-педагогічна робота, вивчення стану життєдіяльності дітей, робота методичного кабінету, адміністративно-господарська робота). Проаналізувати перспективне планування на місяць. Схарактеризувати форми, методи організації роботи з дітьми за лініями розвитку. Розглянути тематику навчальних тижнів. Вивчити розклад організованої діяльності дітей. Робота з вказаною літературою.

Тема: Державна служба якості освіти України

Питання для обговорення

I. Обговорення проблеми практичного заняття.

Нормативно-правові акти, що регламентують діяльність державної служби якості освіти України.

Структура Державної служби якості освіти України.
Діяльність Державної служби якості освіти країни.

Література

Нормативні документи.

Закон України Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності ;

[Закон України Про ліцензування видів господарської діяльності;](#)

[Закон України Про захист персональних даних ;](#)

[ПОЛОЖЕННЯ про Державну службу якості освіти України ;](#)

[Постанова КМУ Про утворення територіальних органів Державної служби якості освіти;](#)

Постанова КМУ Про затвердження Порядку державного інспектування навчальних закладів ;

[ПОСТАНОВА КМУ Про Порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів виконавчої влади ;](#)

Наказ МОН Про координацію заходів щодо здійснення державного нагляду (контролю) за діяльністю навчальних закладів

Методичні рекомендації до проведення практичного заняття

Готуючись до практичного заняття, студентам варто розглянути вищевказані нормативно-правові акти. З'ясувати основні орієнтири, які регламентують діяльність державної служби якості освіти України Проаналізувати ПОЛОЖЕННЯ про Державну службу якості освіти України

Тема: Здійснення нагляду (контролю) в системі освіти
Питання для обговорення:

I. Обговорення проблеми практичного заняття.

1. Управління освітою. Система нагляду (контролю) суб'єктів освітньої діяльності (суб'єктів господарювання, що провадять освітню діяльність) в системах дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти.

2. Основні функції органів контролю.

3. Система забезпечення якості освіти.

4. Основні заходи нагляду (контролю).

II. Практична частина заняття. Представлення міжнародного досвіду здійснення державного контролю у сфері освіти

Література

Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»

Методичні рекомендації до проведення практичного заняття

У процесі підготовки до практичного заняття доцільно повторити теоретичні поняття теми.

В ході проведення заняття, на підставі рекомендованої літератури, студенти розкривають основні аспекти теоретичних

питань, характеризують основні поняття теми та обґрунтовують проблему їх взаємозв'язку та взаємозалежності.

Слід запропонувати обґрунтувати перспективи використання міжнародного досвіду здійснення державного контролю у сфері освіти в умовах інтеграції України в світовий освітній простір.

Тема: Організація та проведення інституційного аудиту
Питання для обговорення

I. Обговорення проблеми практичного заняття.

1. Нормативно-правові документи про проведення інституційного аудиту.

2. Критерії оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

2.1. Напрямок оцінювання:

- Освітнє середовище закладу освіти
- Система оцінювання здобувачів освіти
- Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти

- Управлінські процеси закладу освіти

3. Процедура проведення інституційного аудиту.

4. Підведення підсумків аудиту.

II. Практична частина заняття.

Література

Б (2)

Додаток до Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти (пункт 6)

Методичні рекомендації до проведення практичного заняття

Готуючись до практичного заняття, студентам варто розглянути Нормативно-правові документи про проведення інституційного аудиту.

Проаналізувати Критерії оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Процедура проведення інституційного аудиту. Підведення підсумків аудиту.

Теми рефератів

Аналіз сучасних підходів до моніторингу управлінської діяльності керівників навчальних закладів.

Управлінська діяльність керівника навчального закладу.

Якість освіти: суть поняття та оцінювання.

Якість освіти як головний критерій оцінювання діяльності закладу вищої освіти

Закордонний досвід шкільного аудиту: Чехія.

Закордонний досвід шкільного аудиту: Бельгія.

Закордонний досвід шкільного аудиту: Норвегія.

Сертифікація вчителів. Основні аспекти

ОРІЄНТОВНІ ВАРІАНТИ МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Варіант 1

1. Система управління освіти в Україні.
2. Державна служба якості освіти України
3. Інспектування стану управління закладом дошкільної освіти: Стан роботи щодо усунення порушень вимог законодавства і недоліків у роботі, виявлених під час попереднього заходу державного контролю (атестації, державного інспектування).

Варіант 2

1. Функції управлінської діяльності
2. Нормативно-правові підстави для здійснення державного контролю в освітній системі.
3. Інституційний аудит: поняття, порядок проведення

Варіант 3

1. Інспектування стану управління закладом дошкільної освіти: Формування органів громадського самоврядування ЗДО. Взаємодія в роботі ЗДО, сім'ї та громадськості. Суспільний рейтинг ЗДО (за результатами освітньої діяльності, за відгуками батьків, громадськості, інших навчальних закладів).
2. Аналітичний огляд міжнародного досвіду здійснення державного контролю у сфері освіти.
3. Система нагляду (контролю) суб'єктів освітньої діяльності (суб'єктів господарювання, що провадять освітню діяльність) в системах дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти.

Варіант 4

1. Управління освітою: принципи, методи та функції.
2. Оцінювання управлінської діяльності керівників закладів загальної середньої освіти під час їх атестації
3. Система забезпечення якості освіти.

Варіант 5

1. Органи державного управління: їх функції та структура
2. Особливості управлінської діяльності
3. Інспектування управлінської діяльності ЗВО

Варіант 6

1. Напрями оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти
2. Функції управлінської діяльності
3. Інспектування стану управління закладом дошкільної освіти: Стан керівництва ЗДО. Діяльність педагогічної ради. Стан ведення ділової документації.

Варіант 7

1. Основні функції органів контролю.
2. Система освіти в Україні.
3. Підведення підсумків перевірки.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Аналітичний огляд міжнародного досвіду здійснення державного контролю у сфері освіти.
2. Види інспектування
3. Вимоги до оформлення документів
4. Державна служба якості освіти України
5. Закономірності та принципи управління.
6. Інспектування організаційної роботи місцевих органів управління освітою щодо забезпечення державного контролю за діяльністю навчальних закладів.
7. Інспектування стану контролю за усуненням навчальним закладом порушень і недоліків, виявлених при здійсненні державного контролю.
8. Інспектування стану організації та проведення атестації ЗДО, позашкільних навчальних закладів.
9. Інспектування стану організації та проведення комплексних, тематичних та інших перевірок.
10. Інспектування стану оформлення та оприлюднення результатів державного контролю.
11. Інспектування стану планування заходів державного контролю.
12. Інспектування стану управління закладом дошкільної освіти: Стан керівництва ЗДО. Діяльність педагогічної ради. Стан ведення ділової документації.
13. Інспектування стану управління закладом дошкільної освіти: Стан роботи щодо усунення порушень вимог законодавства і недоліків у роботі, виявлених під час попереднього заходу державного контролю (атестації, державного інспектування).
14. Інспектування стану управління закладом дошкільної освіти: Формування органів громадського самоврядування ЗДО. Взаємодія в роботі ЗДО, сім'ї та

громадськості. Суспільний рейтинг ЗДО (за результатами освітньої діяльності, за відгуками батьків, громадськості, інших навчальних закладів).

15. Інспектування стану управління закладом дошкільної освіти: Формування органів громадського самоврядування ЗДО. Взаємодія в роботі ЗДО, сім'ї та громадськості. Суспільний рейтинг ЗДО (за результатами освітньої діяльності, за відгуками батьків, громадськості, інших навчальних закладів).

16. Інспектування управлінської діяльності ЗВО

17. Інституційний аудит: поняття, порядок проведення

18. Мета та завдання інспектування закладів освіти.

19. Міжнародний шкільний аудит: особливості та сфери впливу оцінювання якості освіти.

20. Напрями оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти

21. Нормативно-правові підстави для здійснення державного контролю в освітній системі.

22. Органи державного управління освітою: їх функції та структура.

23. Основні засади управління освітою.

24. Основні заходи нагляду (контролю).

25. Основні функції органів контролю.

26. Особливості та сфери впливу оцінювання якості освіти міжнародного шкільного аудиту.

27. Особливості управлінської діяльності

28. Оцінювання управлінської діяльності керівників закладів загальної середньої освіти під час їх атестації

29. Підведення підсумків перевірки.

30. Підготовка до інспектування

31. Порядок проведення інституційного аудиту.

32. Права та обов'язки інспектора в системі освіти.

33. Проблема управлінської діяльності в дослідженнях вчених.
34. Самоврядування в системі освіти.
35. Система забезпечення якості освіти.
36. Система нагляду (контролю) суб'єктів освітньої діяльності (суб'єктів господарювання, що провадять освітню діяльність) в системах дошкільної, загальної середньої, позашкільної освіти.
37. Система освіти в Україні.
38. Система управління освіти в Україні.
39. Стилі керівництва у роботі інспектора.
40. Стиль керівництва та взаємовідносини керівника та підлеглого, керівника та групи людей, керівника та колективу, керівника та зовнішнього оточення.
41. Управління освітою: принципи, методи та функції.
42. Функції управлінської діяльності

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Аналіз, планування, контроль як функції управлінської діяльності керівника дошкільного навчального закладу. – Тернопіль: Мандрівець, 2012.- 280 с.
2. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. – Київ, Державна служба якості освіти, 2019 - 240 с.
3. Довідник керівника дошкільного навчального закладу.- Х.: Веста:Вид-во «Ранок», 2006.
4. Керівництво дошкільним навчальним закладом: Інформативно- методичні матеріали на допомогу керівникові дошкільного закладу/ Упоряд.: Н.Майор, Ю.Манилюк, М.Марусинець, О.Тимофєєва. – Тернопіль: Мандрівець, 2006. – 168 с.
5. Крутій К., Маковецька Н. Управління дошкільним закладом освіти: організація контролю та керівництва. – Запоріжжя, 1999.
6. Крутій К.Л. Моніторинг як сучасний засіб управління якістю освіти в дошкільних навчальних закладах. – Запоріжжя: ТОВ "ЛПКС" ЛТД, 2006. – 172 с.
7. Крутій К.Л. Планування роботи сучасного дошкільного навчального закладу: поняття, особливості, умови ефективної реалізації. – Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2005.
8. Мармаза О.І. Менеджмент в освіті : секрети успішного управління.-Х.: Вид.гр."Основа", 2005.-176 с.
9. Менеджмент: теоретичні основи і практикум. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Магнолія плюс; Л.: Новий світ, 2000, 2003.- 336 с.
10. Методична робота в ДНЗ / Упорядник: Л.А.Швайка. – Х.: Вид. група «Основа», 2008. – 287с.

11. Методичний кабінет – творча лабораторія./ Ред. Л.А. Грицюк, М.І. Каратаєва.- Тернопіль: Мандрівець , 2006. – 256 с.

12. Адміністративно-господарська діяльність у ДНЗ / Упорядки: Т.Т.Чала, Л.А.Швайка. -Х.: Вид. група «Основа» , 2007. – 320 с.

13. Дошкільна освіта в Україні: Нормативно-правове регулювання / Упоряд. Л.Гураш, Т.Вороніна. – К.: Вид. дім «Шкільний світ»: Вид. Галіцина, 2006.– 120 с. [4] арк. – (Б-ка «Шкіл. світу»).

14. Збірник законодавчих і нормативних актів про дошкільну освіту / Упоряд. К.Л. Крутій, Н.В. Погрібняк. – 4-те вид., доп. – Запоріжжя: ТОВ "ЛПС" ЛТД, 2005. – 335 с.

15. Інструктивно – методичні матеріали щодо ведення документації в дошкільних закладах / За заг. ред. К.І.Крутій. – 3-є.. доп. і перероб. – Запоріжжя, 2005.

16. Книга керівника дошкільного навчального закладу: Довідково-методичне видання / Упоряд. О.А.Копейкіна: Л.В.Гураш. – Харків: Торсінг плюс, 2006. – 512 с.

17. Менеджмент: теоретичні основи і практикум. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Магнолія плюс; Л.: Новий світ, 2000, 2003.- 336 с.

18. Методичний кабінет у дитячому садку. – К.: Шк. світ, 2008. – 128 с – (Б-ка «Шкіл. світу»).

19. Організаційна та управлінська діяльність в дошкільній освіті: навч.-мет. посібник [для студентів освітнього ступеня «магістр» вищих навчальних закладів спеціальності 012 «Дошкільна освіта»] / укладач О.М.Добош – Мукачево: МДУ, 2017. – 165с.

20. Поздняк Л., Лященко Н. Управление дошкольным образованием: Учеб. пособие для студентов педагог. вузов. – М.: Издательский центр «Академия», 2001. – 432 с.

21. Поташник М.М.Организация управления школой.- М.:Знание,1991.-64с.

22. Управління загальноосвітньою школою в сучасних умовах / За ред. І.Л.Лікарчука.- К.: Вид. О.М.Ешке,2003.- 312с.
23. Шакуров Р.Х. Социально-психологические основы управления: руководитель и педагогический коллектив.-М.: Просвещение, 1990.-208с.
24. Хриков Є.М.Управління навчальним закладом.- К.:Знання,2006.-365с.

Додаткова

(фахові журнали та нормативні документи)

1. Білецька Л.Атестація дошкільних навчальних закладів // Практика управління закладом освіти. – 2007. - №9. – С.19-24.
2. Гришина І.І. Підготовка директорів шкіл до управління змінами // Управління школою. – 2004. - № 27 (75). – вересень. – С. 2-7.
3. Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ століття). – К.: Райдуга, 1994. – 64 с.
4. Каплуновська О., Сергач С. Сучасні підходи до проведення внутрішнього та експертного контролю ДНЗ // Дитячий садок. – 2003. - №19 (211). – С.14-19.
5. Комплексна оцінка рівня кваліфікації педагогічних працівників // Практика управління закладом освіти. – 2009.- №1. – С.54-62.
6. Копейкіна О., Бурова А.Вивчення діяльності дошкільного навчального закладу //Дошкільне виховання. – 2004. - №7. – С.4-9.
7. Крутій К. Концепція постійного контролю за якістю дошкільної освіти // Вихователь-методист дошкільного закладу.-2009.- №3.-С.4-6; №4.- С.35-36.
8. Лист Державної служби якості освіти України від 28.05.2019 № 01/01-22/1333 щодо окремих питань формування системи забезпечення якості освіти [Електронний ресурс] –

Режим

доступу:

http://sqe.gov.ua/images/category/%D1%96%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B8%

[D1%82%D1%83%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%B0%D1%83%D0%B4%D0%B8%D1%82/01-01-22-1333-28-05-2019.pdf](http://sqe.gov.ua/images/category/%D1%82%D1%83%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%B0%D1%83%D0%B4%D0%B8%D1%82/01-01-22-1333-28-05-2019.pdf)

9. Павлівський Б. Орієнтовна річна циклограма управлінської діяльності адміністрації загальноосвітнього навчального закладу//Практика управління закладом освіти.-2009.-№8.-С.23-31;№10.-С.39-41;№11.-С.20-22;№12.-С.34-36.

10. Положення про дошкільний навчальний заклад //Освіта України.-2003.-№22.-25 березня.-С.3,8; // Дошкільне виховання.-2003.-№5.-С.3-6.

11. Примірний Статут дошкільного навчального закладу // Дошкільне виховання. – 2003. - № 7. – С. 22-27; //Інформаційний збірник МОН України. – 2003. - № 9. – С. 14-18.

12. Про дошкільну освіту: Закон України від 11.07.2001 № 2628-III. [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http:// tps://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14](http://tps://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14)

13. Про затвердження Порядку державної атестації загальноосвітніх, дошкільних та позашкільних навчальних закладів. Наказ МОН України №553 від 24.07.2001р. // Інформаційний збірник МОН України. -2002. - №1.- С.3-8.

14. Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти. Наказ МОН від 09.01.2019 № 17 . [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://sqe.gov.ua/index.php/uk-ua/16-04-2019/23-04-2019/716-nakaz-mon-vid-09012019-17-pro-zatverdzhennia-poriadku-provedennia-instytutsiinoho-audytu-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity>

15. Про затвердження Примірного положення Про порядок звітування керівників дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів перед педагогічним колективом та громадськістю. Наказ МОН України №178 від

23.03.2005р.// Практика управління закладом освіти.-2007.-№3.- С.109-111.

16. Про затвердження Типового положення про Головне управління освіти і науки Київської міської державної адміністрації, управління освіти і науки обласної, Севастопольської міської державної адміністрації. Постанова Кабміну України № 1326 від 22.08.2000 р. / Освіта України. Нормативно-правові документи. – К.: Міленіум, 2001. – С. 47-54.

17. Про освіту: Закон України від 05 вересня 2017 №2145-VIII. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

18. Пшеврацька О. Школа резерву // Дошкільне виховання. – 2004. - № 10. – С. 8-9.

19. Романюк І. Навчально-виховний процес та контроль за ним // Дитячий садок. – 2002. - №36 (180). – С.1-23.

20. Свирида Л., Майдебуря О. Використання технологій менеджменту та маркетингу в управлінні навчальним закладом // Практика управління закладом освіти.-2009.-№12.- С.17-22.

21. Смольникова Г. Тематичний контроль за станом навчально-виховного процесу в дошкільному навчальному закладі // Дитячий садок. – 2003. - №11;2003. - №38.

22. Тименко О. Тематична перевірка в дошкільному навчальному закладі // Практика управління закладом освіти. – 2007. - №3. – С.65-71.

23. Чикало О. Планування роботи дошкільного навчального закладу // Практика управління закладом освіти. – 2009. - № 5. – С. 5-16.

24. Чикало О. Контроль за діяльністю дошкільного навчального закладу // Практика управління закладом освіти. – 2008.- №9. – С.40-48.

Навчально-методичне видання

Добош О.М.

**ІНСПЕКТУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
В СИСТЕМІ ОСВІТИ**

Методичні рекомендації

Тираж 10 пр.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і
розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 4916 від 16.06.2015 р.

Редакційно-видавничий відділ МДУ,
89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 2

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>